

1. *Systémy vyhledávání v poznatkově strukturovaných databázích (encyklopediích a slovnících) s podporou složitějších lingvistických algoritmů*

Ask Jeeves (<http://www.ask.com/>)

Ask Jeeves Kids (<http://www.ajkids.com>)

Univerzální databáze

Přijímá dotaz v přirozeném jazyku. Databáze obsahuje 6 mil. záznamů. Odpověď na dotaz je rychlá, výstupy stručné. Obsahuje 4 subsystémy:

- *Subsystém zpracování dotazu* - podrobí dotaz v přirozeném jazyku sémantické a syntaktické analýze, aby porozuměl jeho gramatické a významové struktuře, vytvoří z dotazu významové segmenty (question template) a těmi prohledává databázi.
- *Subsystém zpracování odpovědi* - připraví výstup po formální i obsahové stránce tak, aby vyhovoval zadanému požadavku.
- *Znalostní databáze* - byla vytvářena týmem pracovníků s použitím inteligentního nástroje Jeeves Research Assistant (JRA). Pracuje na bázi sémantické sítě umožňující provázat segmenty dotazu s maximálním počtem relevantních informací.
- *Metavyhledávací subsystém* - zpracovává odpovědi pěti vyhledávacích subsystémů do přehledných výstupů nabízejících širokou škálu odpovědí.

Electric Library (<http://encyclopedia.com>)

Univerzální databáze

Přijímá dotaz v přirozeném jazyku. Umožňuje specifikovat dotaz, což má vliv na rychlost a celkovou úspěšnost vyhledávání:

- specifikace informačního zdroje
- specifikace informačního obsahu (zdraví, školství, obchod, literatura apod.)
- časové ohraničení prohledávaných dokumentů
- specifikace bibliografických informací (autor, název dokumentu apod.)

Dotaz je též možno zadat s využitím booleovských výrazů. Electric Library využívá kromě rozsáhlé vlastní databáze i řady encyklopedií a jiných zdrojů. Systém používá jednoduchý algoritmus pro lingvistické zpracování dotazu. Proto je účelné formulovat dotaz pečlivě (omezit např. počet nevýznamových slov, klást důraz spíše na substantivní výrazy apod.). Při vyhledávání lze vhodnou specifikací dotazu ovlivnit kvalitu vyhledávání. Např. volbou low/high (power setting) lze dosáhnout zúžení či rozšíření výběrů.

Dotazovací systém Google (<http://answer.google.com/answers>)

Dotazovací systém Google je poloautomatizovaný systém, kde zodpovězení otázky není formou on-line, ale je zpracováno experty. V následující tabulce je stručně popsán postup formulace dotazu.

Formulace dotazu

Question/Otázka: Formulace otázky

Who is Shakespeare	▲
	■
	▼
◀	▶

Subjekt/Předmět: Oblast, jíž se dotaz týká.

--

Price/cena: Mezi \$2.00 a \$200.00. Jak max částku hodláte zaplatit?

\$

Category: Zvolte kategorii.

Choose One	>	No Subcategory
Arts and Entertainment		
Business and Money		
Computers		
Family and Home		

Continue to payment information >>

Infoplease (<http://www.infoplease.com>)

Univerzální databáze

Přijímá dotaz v přirozeném jazyku. Hlavní menu je pro usnadnění vyhledávání rozčleněno do obsahových kategorií (společnost, lidé, zábava apod.). Lze si buď zvolit některou z nich, čímž se zúží objem prohledávaných dokumentů, nebo prohledávat všechny. Při použití víceslovné fráze jsou upřednostněny stránky a dokumenty obsahující tuto celou frázi a teprve za nimi jdou stránky, dokumenty, obsahující jednotlivá slova fráze.

Kromě prohledávání vlastních zdrojů používá systém jako informačních zdrojů encyklopedie a slovníky.